

Sekcja Statystyki Matematycznej w latach 1937-1939

Sekcja Statystyki Matematycznej Polskiego Towarzystwa Statystycznego, powołana uchwałą Rady Głównej PTS w dniu 18 listopada 2009 r., jest kontynuatką Sekcji o tej samej nazwie działającej w latach 1937-1939, a powołanej do życia 1 listopada 1937r. W tamtych latach przewodniczącym Sekcji był prof. Antoni Łomnicki (1881-1941), a zastępcą przewodniczącego (wcześniej sekretarzem) - dr Jan Wiśniewski (1904-1939). Antoni Łomnicki, profesor matematyki na Politechnice Lwowskiej, był członkiem Komitetu Redakcyjnego „Przeglądu Statystycznego”, a od 25 marca 1939 r. także przewodniczącym Oddziału Lwowskiego Polskiego Towarzystwa Statystycznego. Dr Jan Wiśniewski pracował w Zakładzie Statystyki Szkoły Głównej Handlowej oraz w Instytucie Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen w Warszawie. Był sekretarzem Komitetu Redakcyjnego „Przeglądu Statystycznego”.

Na zebraniach Sekcji Statystyki Matematycznej w latach 1937-1939 wygłoszone zostały następujące referaty:

- 13 XII 1937 - dr J. W i ś n i e w s k i, Uwagi o definicji przeciętnej;
- 19 I 1938 - dr A. G r u ż e w s k i, O statystyce w ubezpieczeniach od nieszczęśliwych wypadków(sprawozdanie z XI Kongresu Aktuariuszy w Paryżu);
- 11 IV 1938 - prof. dr J. N e y m a n, Zagadnienie estymacji (szacowania statystycznego);
- 4 V 1938 - mgr M. P r e s b u r g e r, Z zastosowań demografii matematycznej w zagadnieniach aktuarialnych (referat wygłoszony na zebraniu urządzonym wspólnie z Sekcją Statystyki Ludności);
- 2 VI 1938 - mgr S. F o g e l s o n, O mierzeniu współzależności cech dwuwartościowych;
- 21 XI 1938 - prof. dr T. B a n a c h i e w i c z, O rozwiązywaniu równań normalnych metodą krakowianową;
- 31 I 1939 - dr H. M i l i c e r - G r u ż e w s k a, O podszacowaniu pożyczek emisyjnych;
- 29 III 1939 - dr S. K o ł o d z i e j c z y k, O zastosowaniu analizy dyspersji przy korelacji wielorakiej.

Niezależnie od zebrań organizowanych przez sekcje odbyły się dwa ogólne zebrania naukowe Polskiego Towarzystwa Statystycznego, na których członkowie Sekcji Statystyki Matematycznej wygłosili referaty. Na pierwszym z nich, przygotowanym jeszcze przez Komitet Organizacyjny Towarzystwa w związku z Walnym Zebraniem Konstytucyjnym w dniach 31 X – 1 XI 1937 r., referat „O systematyzacji kartogramów” wygłosił prof. dr J. C z e k a n o w s k i, a prof. dr A. R a j c h m a n przedstawił referat „Badanie reprezentacyjne jako sprawdzian doświadczalny twierdzeń rachunku prawdopodobieństwa”. Na drugim zebraniu naukowym w dniu 10 IV 1938 r. członkowie Sekcji Statystyki Matematycznej wygłosili następujące referaty:

- prof. dr J. N e y m a n, O sposobie potrójnego losowania przy badaniach ludności metodą reprezentacyjną (referat ten ukazał się drukiem w „Przeglądzie Statystycznym” 1(2), 1938,150-160);
- prof. dr A. R a j c h m a n, O tablicach dla stosujących metodę reprezentacyjną w statystyce.

Po wybuchu II wojny światowej prace Sekcji Statystyki Matematycznej zostały zawieszono. Zastępca przewodniczącego Sekcji, dr Jan Wiśniewski zaginął bez wieści jako żołnierz w kampanii 1939r. Jej przewodniczący, prof. Antoni Łomnicki, w nocy z 3 na 4 lipca 1941 r. został aresztowany wraz z grupą uczonych lwowskich przez gestapo i rozstrzelany rankiem 4 lipca na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie.